

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1880	Μεγάλη Παρασκευή πρωὶ 10 Ἀπριλίου 2015 (Ἀποκαθήλ. μετὰ τὸ εὐαγγ.)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

«Αἷμα καὶ ὕδωρ»

«Εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ» (Ἰω. 19,34)

Πόσο ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο! Ἐπισκεφθῆτε, ἀγαπητοί μου, νοερὰ τὴν Ἐδὲμ, τὸ ωραιότατο τοπίο ποὺ φιλοτέχνησε ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ κατοικία τοῦ ἀνθρώπου. *Παραδείσος* λεγόταν, εἶχε ὅλες οἱ φυσικὲς ὁμορφίες. Ἦταν ὁ ωραιότερος **κῆπος**· ἔδαφος καθαρὸ, χλόη καὶ πράσινο, νερά, λουλούδια, δέντρα καρποφόρα, ζῶα, πρόβατα ἄκακα, πουλιὰ μελωδικά, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦσαν τὸ φυσικὸ περιβάλλον.

Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος λεγόταν **Ἀδὰμ**. Ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἄφησε νὰ ζῇ ἐκεῖ μόνος. Ἐνα ἀπόγευμα, ἐνῶ ὁ Ἀδὰμ κοιμᾶται, ὁ Θεὸς πλάθει ἀπὸ τὴν πλευρά του τὴ γυναῖκα, γιὰ νὰ γίνῃ βοηθός του. Ὁ Ἀδὰμ ἐνθουσιασμένος τὴν ἀντικρύζει καὶ τὴν ἐξυμνεῖ. Ἀπὸ αὐτὴν καὶ τοὺς διαδόχους τοὺς θὰ γεννηθοῦν ἀμέτρητοι ἀπόγονοι. Γι' αὐτὸ ἡ γυναῖκα λέγεται **Εὗα**, δηλαδὴ Ζωή.

Ἀπὸ τὸ θελκτικὸ ἐκεῖνο ἀπόγευμα ἃς πᾶμε τώρα σ' ἓνα ἄλλο τραγικὸ ἀπόγευμα, στὶς ἡμέρες τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. **Πόσο μίσησε ὁ ἄνθρωπος τὸ Θεό!** Ἐπισκεφθῆτε νοερὰ τὸ **Γολγοθᾶ**. Δὲν ὑπῆρχε ἀπαισιώτερο τοπίο ἀπὸ αὐτὸ ὅπου ἡ ἀνθρώπινη κακία διάλεξε νὰ σταυρώσῃ τὸν Θεάνθρωπο εὐεργέτη της. *Κρανίου τόπος*, βράχια γυμνά, τόπος ἐκτελέσεως, νεκροταφεῖο ληστῶν καὶ κακούργων, ἐνῶ ἀπέναντι ἦταν καὶ ὁ **κῆπος** τοῦ Ἰωσήφ. Ὁ Χριστὸς σταυρώθηκε ἀπέναντι στὸν κῆπο, ἀπέναντι στὸν παράδεισο.

Ἐδὲμ-Γολγοθᾶς· τί **ἀντίθεσις!** Συγκρίνετε τὰ δύο τοπία - καταστάσεις· ἐκεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἐδῶ τὸ μῖσος τοῦ ἀνθρώπου· ἐκεῖ ἡ γλυκύτητα τοῦ οὐρανοῦ, ἐδῶ ὅλη ἡ πίκρα τοῦ ἅδη.

Ἦσού μου, δὲν ὑπῆρξε **πόνος** ποὺ δὲν προστέθηκε στὸν πόνο σου· ἀντὶ γιὰ τὰ λουλούδια τῆς Ἐδὲμ ἀγκάθινο στεφάνι, ἀντὶ γιὰ τὶς μελωδίες τῶν πουλιῶν βλαστήμιες καὶ κατάρεις, ἀντὶ γιὰ κρυστάλλινα νερά ξίδι μὲ χολή, ἀντὶ γιὰ ἄκακα ζῶα τὰ ἀνθρώπινα κτήνη· «Μὲ περικύκλωσαν μοσχάρια πολλὰ, θρεμμένοι ταῦροι μὲ τριγύρισαν· ἀνοιξαν ἐναντίον μου τὸ στόμα τους

σὰν ἀρπακτικὸ λιοντάρι ποὺ ὠρύεται... Σκυλιὰ πολλὰ μὲ κύκλωσαν, μὲ τριγύρισε σπεῖρα πονηρῶν ἀνθρώπων, μοῦ ἔσκαψαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια. Μέτρησαν ἓνα - ἓνα τὰ κόκκαλά μου» (Ψαλμ. 21,13-14, 17-18). Ἀντὶ γιὰ τὰ δέντρα τοῦ παραδείσου, δυὸ ξύλα σχημάτισαν τὸ ἱκρίωμα τοῦ θανάτου, τὸ σταυρό.

Ἐδὲμ - Γολγοθᾶς! Ὁ Ἥλιος Μηνιάτης παρατηρεῖ· Πῶς ἔκανε ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο καὶ πῶς ἔκανε ὁ ἄνθρωπος τὸ Θεό! **συγκρίνω καὶ στοχάζομαι**, τί ὠραῖο πλάσμα ἔκαναν τὸν ἄνθρωπο τὰ πλουσιόδωρα χέρια τοῦ Θεοῦ, καὶ τί ἐλεεινὸ θέαμα ἔκαναν τὸν Θεάνθρωπο τὰ παράνομα χέρια τῶν ἀνθρώπων!

Ἐδὲμ - Γολγοθᾶς, ἀντιθέσεις μεγάλες. Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ **ὁμοιότητες**· **κοιμήθηκε** ὁ Ἀδὰμ κάτω ἀπ' τὰ δέντρα τοῦ παραδείσου, ὕπνωσε καὶ ὁ Χριστὸς πάνω στὸ δέντρο τοῦ σταυροῦ, ἀφοῦ ὁ θάνατος εἶνε ἓνας ὕπνος (βλ. Ἰω. 11,11-15). Γι' αὐτὸ στὸ κοινωνικὸ τοῦ Μ. Σαββάτου ψάλλουμε «*Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σῶζων ἡμᾶς*» κι ἄλλοι «*Ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν;*» (Γέν. 49,9).

Κοιμήθηκε ὁ Ἀδὰμ καὶ τότε ἀπὸ τὴν **πλευρά** του ὁ Θεὸς ἔπλασε τὴ γυναῖκα. Ἀλλὰ καὶ στὸ Γολγοθᾶ παρουσιάζεται πάλι ἡ «πλευρά»· ὄχι πλέον τοῦ Ἀδὰμ ἀλλὰ τοῦ Χριστοῦ· «*Εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ*» (Ἰω. 19,34).

Καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες παρατηροῦν· ὅπως ἀπὸ τὴν πλευρά τοῦ Ἀδὰμ δημιουργήθηκε ἡ **Εὗα**, ἔτσι ἀπὸ τὴν πλευρά τοῦ Κυρίου, μὲ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα ποὺ ἔρρευσε, προῆλθε ἡ **Ἐκκλησία**. Στὰ ἐγκώμια λέμε· «*Ὑπνώσεν Ἀδὰμ, ἀλλὰ θάνατον πλευρᾷ ἐξάγει· σὺ δὲ νῦν ὑπνώσας, Λόγε Θεοῦ, βρύεις ἐκ πλευρᾷ σου κόσμῳ ζωὴν*». Καὶ ἄλλοι· «*Ὡσπερ πελεκᾷν τετρωμένος τὴν πλευράν σου, Λόγε, σοὺς θανόντας παῖδας ἐζώωσας ἐπιστάξας ζωτικὸὺς αὐτοῖς κρουνοὺς*».

Ὁ ἱ. Χρυσόστομος παρατηρεῖ ὅτι **ἀπὸ τὴν**

λογχευθεῖσα πλευρὰ τοῦ Σωτῆρος διεπλάσθη ἡ Ἐκκλησία. Παρατηρήστε τὶς ὁμοιότητες.

1. Ὁ Ἀδὰμ ἀγάπησε τὴν Εὐά, ἀλλὰ καὶ ὁ **Χριστὸς ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησίαν**· αὐτὸς εἶνε ὁ νυμφίος, ἐκείνη ἡ νύμφη. Στὴν ἀγάπη αὐτή, τὸ πρότυπο ἀγάπης, ἀναφέρεται τὸ Ἄσμα Ἀσμάτων. Ἡ ἀγάπη αὐτή, λέει, εἶνε «*κραταιὰ ὡς θάνατος*» κ' οἱ ποταμοὶ τῶν διωγμῶν δὲν θὰ μπορέσουν νὰ τὴ σβήσουν (8,6-7). «*Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;*», ρωτᾷ κι ὁ ἅπ. Παῦλος (Ῥωμ. 8,35). Γι' αὐτὸ καὶ οἱ σύζυγοι αὐτὴν νὰ ἔχουν μπροστὰ τους. Ἄντρες, ἀγαπήστε τὶς γυναῖκες σας «*καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν*»· γυναῖκες, ὑποταχθῆτε στοὺς ἄντρες σας «*ὥσπερ ἡ Ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ*» (Ἐφ. 5,22-25).

2. Ὁ Ἀδὰμ ὕμνησε τὴν ἀποστολὴ τῆς γυναίκας, ἀλλὰ καὶ ὁ **Χριστὸς προφήτευσεν τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας** λέγοντας· «*Ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ (=πάνω στὴν ὀρθόδοξο πίστι) οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς*» (Ματθ. 16,18). Ἡ Ἐκκλησία θὰ δοκιμασθῇ πολὺ, ὁ σατανᾶς θὰ τὴν πολεμήσῃ σκληρά· ἀλλὰ κι ἂν ἀνοίξῃ ὁ ἄδης καὶ βγοῦν ἐναντίον της ὅλες οἱ λεγεῶνες τῶν δαιμόνων, αὐτὴ θὰ νικήσῃ. Εἶνε δεμένῃ μὲ τὸ Χριστό, ὅσοι ἐκ τῶν ὁστέων του καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς του, ἡ ἐπέκτασι τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ποιὸς μπορεῖ νὰ τὴ νικήσῃ;

3. Ὁ Ἀδὰμ ἀπὸ τὴν Εὐά ἀπέκτησε τέκνα, ἀλλὰ καὶ ὁ **Χριστὸς διὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀποκτᾷ πλήθος τέκνα**, πνευματικοὺς υἱοὺς καὶ θυγατέρες, ποὺ θάλπει, γαλουχεῖ καὶ τρέφει ἡ Ἐκκλησία. Αὐτὴ εἶνε ἡ «*ἄνω Ἱερουσαλήμ*», ἡ «*ἐλευθέρα*» ἀπὸ τὰ δεσμά τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία εἶνε «*μήτηρ πάντων ἡμῶν*» (Γαλ. 4,26,31). Μέσα σ' αὐτὴν γεννηθήκαμε καὶ σ' αὐτὴν εἶθε νὰ πεθάνουμε. Γι' αὐτὴ τὴν ἔνδοξο Ἐκκλησίαν, ποὺ ἔχει ἀπλώσει τὰ δίχτυα της ὡς τὰ πέρατα τῆς γῆς, φωνάζει ὁ προφ. Ἡσαΐας· «*Εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μάλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα*» (Ἠσ. 54,1. Γαλ. 4,27-28).

Ὡς πρὸς τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ, ποὺ ἐξηλθαν ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Κυρίου, αὐτὰ εἰκονίζουν τὰ δύο ὕψιστα μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας· τὸ **αἷμα τὴν θ. κοινωνίαν**, καὶ τὸ **ὕδωρ τὸ βάπτισμα**. Προσέλθετε, πιστοί, γιὰ νὰ σωθῆτε· λουσθῆτε καὶ πῖετε. Χωρὶς βάπτισμα καὶ θεία κοινωνία ἀδύνατη ἡ σωτηρία.

Ἄγγελοι παρίστανται κατὰ τὴν τέλεσι τῶν μυστηρίων καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος εἶνε παρὼν ἀγιάζων τὰ πάντα. Ὡς δισκοπότηρο καὶ κολυμβήθρα, σείς πηγάζετε ἀπὸ τὴ θυσία τοῦ Γολγοθᾶ. Τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ ρέουν διὰ τῶν μυστηρίων, γιὰ νὰ πλένουν τοὺς πιστοὺς ἀπὸ κάθε ῥύπο· ὅποιος δέχθηκε τὰ μυστήρια αὐτά, γνωρίζει τὴ **δύναμι ποὺ χαρίζουν** καὶ καταλαβαίνει τὴν καινὴ ὁδὸ τῶν λυ-

τρωμένων κατὰ τὴν Ἀποκάλυψιν· Κύριε, «*ἐσφάγῃς καὶ ἡγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους*». «*Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ...*, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν» (Ἀπ. 5,9,1,5-8). Ποιὸς εἶνε, ἐρωτᾷ ὁ εὐαγγ. Ἰωάννης, «*τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός*» (Ἀ' Ἰω. 5,5-6).

* * *

Κύριε, σὺ κατὰ τὴ διδασκαλία τοῦ ἁπ. Παύλου, εἶσαι ὁ νέος Ἀδὰμ (βλ. Α' Κορ. 15,45), ὁ γενάρχης ἐνὸς νέου κόσμου. Ἀπὸ τὴν πλευρά σου, τὴν ἄπειρη θυσία σου, βγήκε ἡ **Ἐκκλησία**. Τὴ μάζεψες ἀπ' τὰ σοκάκια, τὰ σταυροδρόμια καὶ τὶς πλατεῖες τοῦ κόσμου, τὴν ἀγάπησες μὲ θεῖο ἔρωτα, τὴν ἔλουσες στὸ αἷμα σου, τὴν καθάρισες ἀπὸ κάθε ῥύπο, τὴν στόλισες μὲ πορφύρα βασιλική, τὴν παρουσίασες δοξασμένη μπροστὰ σὲ ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους. Τέτοια ἦταν ἡ Ἐκκλησία τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, τῶν κατακομβῶν, ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῶν **Σμυρναίων** (βλ. Ἀπ. 2,8-11), τότε ποὺ οἱ πιστοί, αὐστηροὶ στὴ ζωὴ, καθαροὶ στὰ ἥθη κ' ἔτοιμοι γιὰ θυσίες, σήκωναν τὸ σταυρό σου.

Ἄλλ' ἀπὸ τὴν ἔνδοξη ἐκείνη Ἐκκλησία, Κύριε, καταπέσαμε σὲ Ἐκκλησία τύπου **Σάρδεων καὶ Λαοδικείας** (ἔ.ἀ. 3,1-6, 14-22). Ποιὸς νὰ μὴ θρηνήσῃ γιὰ τὴ μεγάλη μας πτώσι; Ἡ ἱεραρχία μας ὑποτάχθηκε στὸ κράτος καὶ παίρνει ἀπὸ τὸν καῖσαρα ἐντολὲς γιὰ καταπάτησι δικῶν σου ἐντολῶν. Ὁ πιστὸς λαός, χωρὶς ἥρωικὴ ἡγεσία, παραπατᾷ καὶ ἔχει διαιρεθῇ. Ἐν τῷ μεταξύ βρῆκαν εὐκαιρία δύο ἀπαίσιοι δράκοντες τοῦ ᾗδου καὶ λυμαίνονται καὶ σφίγγουν μέχρι τὰ κόκκαλα τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπάνω στὰ σταχτιά κεφάλια τους φέρουν δύο συμβολικὰ γράμματα, ὁ ἓνας τὸ γράμμα **Μ** κι ὁ ἄλλος τὸ γράμμα **Κ**. Ποιὸς δὲν τὰ εἶδε τὰ δύο αὐτὰ γράμματα; ποιὸς δὲν ἔνιωσε τὴ θανατηφόρα παγωνιὰ ποὺ σκορπίζουν ὡς τὰ τελευταῖα κύτταρα οἱ δράκοντες αὐτοί; Ἀλλοίμονο! Δειλία ἔπρεπε στὶς τάξεις τῶν δούλων σου, Κύριε, καὶ ἡ δειλία ἔγινε πανικός.

«*Ὑδωρ*» καὶ «*αἷμα*», Κύριε, δάκρυα **μετανοίας** καὶ **θυσία**, ἔργα μεγάλης αὐταπαρνήσεως, ζητᾷς γιὰ νὰ νικηθοῦν οἱ δράκοντες. Δώσε τα αὐτά, σὲ παρακαλοῦμε, στὰ παιδιὰ σου, γιὰ νὰ ὑψώσουν μέσα στὴν Ἐκκλησίαν τὴ σημαία τῆς ἐλευθερίας. Σύντριψε τὰ κέρατα τῶν δρακόντων, ἃς ὑψωθῇ καὶ στὴ γενεὰ μας ἡ παράταξι τῶν ὀρθοδόξων. Τότε ἡ Ἐκκλησία σου, ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τὴν πλευρά σου, θὰ γίνῃ καὶ πάλι ἔνδοξη· ἔνδοξη «*δι' ὕδατος καὶ αἵματος*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**